

„Da veniam scriptis, quorum non gloria
nobis
Causa, sed utilitas, officiumque fuit.“
Ovid.

Precum scimu din istoria universale, defectu-
osa cercetare a lucrurilor istorice, ura, si amó-
rea relegiunei, si a natiunei, prejudeciile, adulati-
nea etc. adeseori au causat erori in istoria popó-
relor; unele dintre aceste numerate, e probabilu,
ca au causat si in istoria Ardealului a Domnului
K ó v á r i L á s z l o mai multi erori in asertiunile
sale istorice. Care dintre acestea au avutu mai
mare riurintia in asertiunile cele eronee a D. K. in
istoria Ardealului, lasu se judece altii din erorii
Dsale facuti in istoria Ardealului. Eu me restrengu
numai la aratarea erorilor Dsale; se póte, ca vo-
indu a arata erorii altora, se facu si eu erori, ne
avendu acela talentu, si acele medie literarie, care
le are D. K., si atunci apoi se mi cante buhele, si
liliecii, carii iubescu intunereculu: de ai fi tacutu,
ai fi ramasu filosofu (Si tacuisses, Philosophus man-
sisses). Radiemandume inse de o parte pe ratiu-
nile istorice, ce le am in privinti'a erorilor D. K.
din istoria Ardealului, eara de alta parte crediendu
ca on. publicu, care fórte bine scie, ca gresindu
invetiamu, pentru unu eroru, doi, fora vetamarea
cunoscintiei mele din fragilitatea umana facuti, nu
me va esila in campulu nesciintiei, cum facu cei
rei, me simtiu datoriu ami face cunoscute reflessi-
unile mele in privinti'a erorilor istoriei facuti de
D. K. in urmatórele:

La pagina 2, § 2 D. K. in istoria Ardealului
pune: Agatirzii séu Cazarii (Agatirzek vagy Ka-

zarok). Aci in acesta asertiune D. K., cum credu,
gresiesce. pentruca pune ca certu, ca adevratu,
aceea, ce nue certu inca; ca numai atunci póte
cu siguritate, fora contradicere, se puna: Agatirzii
sau Cazari, adeca se identifice Agatirzii cu Caza-
rii, ca candu ar fi date istorice adeverate din scrii-
torii cei antici, cu care s'ar poté arata identitatea
Agatirziloru cu Cazarii: de acestu feliu de date
istorice inse nu se afla, nece la Cazari, carii victori-
mei n'au lasatu nimica despre originea si intempla-
rile lor, dara nu se afla nece la scriitorii, carii au
scrisu despre Agatirzi si Cazari in tempulu celu
anticu.

Din cele ce se afla scrise la scriitorii cei an-
tici din evulu anticu, si din evulu mediu despre
aceste dóne popóre destinse in tempulu celu an-
ticu, si cu numele, si cu locuintia, numai opiniuni
se potu face in privintia identitater Agatirziloru cu
Cazarii. Asia fiinduca D. K. identitatea Agatirzi-
loru cu Cazarii nu o póte basa de feliu pe date is-
torice sigure, ci numai pe opiniuni: care in privin-
ti'a identitater Agatirziloru cu Cazarii in defectulu
datelor istorice, nu ne potu convinge despre iden-
titatea Agatirziloru cu Cazarii, pe carea D. K. o
pune ca adevrata. —

Dintre opiniunile, ce se facu pentru identitatea
Agatirziloru cu Cazarii, s'ar vedé a fi in catuva
favoritoria opiniunea aceea, care s'ar face dela aseme-
narea numelui Agatirzi cu Agazziri, si dela numele
Cazaru datu canduva póte si Agatirziloru, pre ca-
rii Ammianu Marcelinulu in secululu alu IV-lea ii
pune in regiunea locului Meotide; acésta inse e
fórte debile, si nu póte se produca certitudine is-
torica, neci probabilitate in privintia identitater Aga-

azarii; nu: a) Pentruca între numele Agatirzi, si Acazziri, e mai mare diferentia, decatu asemenarea. —

b) Pentruca singuru, pentru numele: Cazaru' datu pôte si Agatirsiloru, acestii nu se potu identifica fora contradicere cu Cazarii, pre carii Moses Coreneanu in istoria Armeniei nui deduce dela Agatirzi, ci dela Hunnii cei Albi; precum Gothii, carii cum scimu din analele lui Eusebiu, din istoria lui Orosiu libr. „din Jornande libr. despre Gheti, si din croniconulu lui Freculpu, si din alti scriitori, sau numitu si: Scythe, si cum scimu din Procopiu, si din lti; sau numitu si Sarmate si Ghete, nu se potu identifica cu Scythii, Sarmatii si Ghetii cei adevirati antici; precum poporulu romanu, care la scriitori, mai alesu la scriitorii bisantini ocuru si sub nume de: Daci, Gheti, Bulgari, Mysi, Scythe, nu se potu identifica cu Dacii, Ghetii, Mysii, Bulgarii, Scythele; precum Alanii, a caroru nume cum scimu din Ammian Marcellinulu libr. XXXI. III., din Pomponiu Laetu, si din istoria lui Thunmann despre popórele marei negre, sau datu si popóreloru de altu neamu (precum si Cazariiloru), nu se potu identifica cu tóte popórele Alani numite; chiaru asia nici Cazarii, alu caroru nume sau datu si popóreloru de altu neamu: popóreloru, ce locuiau la gurile fluviiloru mai mari, si pôte si Agatirziloru, in defectulu dateloru istorice singuru din privintia numelui nu se potu identifica (a se pune unulu pentru altulu) cu Agatirzii, despre carii Conrad Mannert in geografia greciloru, si a romaniloru partea IV scrie, ca sau inghititu între popórele gotice.

Opiniunea despre identitatea Agatirziloru cu Cazarii se infirma fórte multu, si priu osebirea numelui, si a locuintiei Agatirziloru, pre carii Pliniu libr. IV. pag. 290 cu acesta nume numindoi ii pune in Scythia européna, cum cunoşce si Cluveriu in introductiunea in geografia, si Bonfinie dec. I. libr. 1, eara pre Casiri, pre cari'i facu Cazari, ii pune in Asia, unde mai tardiu, in regiunea Mariei Caspia, Volgei, si a M. Caucasu au locuitu Cazarii, pre carii D. K. numai cu disa, cu coniecturi fora date bune istorice nui pôte face Agatirzi.

La pag. 5, § 3 unde dice D. K. cumca numele Dacicu 'lu produce in teatru istoricu Alesandru celu mare, care dupa Curtiu 330 inainte de Christ.

(D. K. are dupa Christ. din eroarea tipografica) a trecut prestu Balcanu si peste Dunare, si la ripa ei a batutu pe Daci, reflectesu: cumca asertiunea acésta a D. K. nu se pôte dovedi din librii lui Curtiu, carii au scapatu de peritiune, la care provóca Dsa in acésta asertiune, pentru ca in librii lui Curtiu, ce existu, nu se afla nece o vorba despre acea, ca Alesandru mare ar fi batutu la ripa Dunarei in stenga ei ceva poporu Dacu pe tempulu seu numitu, ma directe din Curtiu, ce exista, nece aceea nu se pôte arata: ca Alesandru mare a batutu in ripa sinistra a Dunarei pre Gheti, pentruca acésta bataia nu se afla de feliu in librii lui Curtiu, ci in suplementele in livrii perduti ai lui Curtiu scóse din Arriano, precum putemu vedé in suplementele la I. libr. a lui Curtiu lustritu de Christophoru Cellariulu la cap. XII. pag. 12.

Cumca unu feliu de poporu sciticu Daciiu numitu, pre carii Arriano libr. III. pag. 171, Orosiu libr. III. ii numescu: Daci; Justinu libr. XII ii numescu Dacii, sau batutu asupra lui Alesandru m., se afla in libr. lui Curtiu, ce exista, precum se afla inca si aceea, ca acei Dacii sau inviasu de catra ostea lui Alesandru m., acesti Daci inse nau fostu in Europa la ripa Dunarei, ci in Asia, cum scimu din Curtiu si din Tacitu, si nu se potu in contra adeverulu istoricu necedecatu identifica cu Ghetii, pre carii Alesandru m. ia batutu in stenga Dunarei, cum cetimu in suplementele lui Curtiu. Asia fiindu, déca D. K. voiesce, ca asertiunea mai susu recitata se aiba credentia, trebue nu din Curtiu, ce exista, in care nimicu se afla pentru intarirea asertiunei Dsale, ci din alti scriitori demni de credentia, se arate, ca Alesandru m. a batutu la ripa stenga a Dunarei poporu Dacu numitu pe tempulu acela; acésta cu atata mai vertuosu trebue se o faca D. K., pentruca in privintia bataiei capatate dela Alesandru m. Ghetii nu se potu identifica cu Dacii. — Dupace amu reflectatu acestea, la asertiunea D. K. mai adaugu si aceea, ca ar fi fórte de doritu, ca D. S. se arate cu date istorice, cumca Alesandru mare reproduce in teatru istoricu numele Dacicu; pene ce inse ne va convinge despre acésta, sumu de acea parere, ca nu Alesandru mare a reprodusu antaniu numele Dacicu in teatru istoriei, ci altii inainte de elu. Acésta a mea parere o fundesu pe auctoritatea lui Thucide, care in a VII-a libr. la

anulu 19 alu bataiei Peloponesiace (in a. de Christ. 413), scrie, ca 1300 armati Thraci montani de: genu Dacicu, au venitu la Athena se tréca cu Demosthene in Sicilia.

Hatiegu, 30. Noembre 1859.

Gavrilu P. m. p. vicariu.

Blasiu, in 13. Decembre n. 1859.

Tardiú venitu, lase bine primitu! Dupa promisiunea P. O. D. protopopu onorariu din Rosia munteana S. Balintu, din iérna trecuta, capataramu in dilele aceste prin man'a Dlui Dr. Hodosiu dela Abrudu, urmatori'a suma contribuita in muntii apusei pre séma museului nostru scolasticu, a careia numire se alatura aci, de impreuna cu numele DD. contributori:

D. Simeon Balintu	5 fr.
„ Nicolau Moldovanu	2 fr.
„ Dr. Ios. Hodosiu	5 fr.
„ Basiliu Duca	5 fr.
„ Basiliu Bosiota	4 fr.
„ Amos Francu	3 fr.
„ Elia Zoppa	2 fr.
„ Dionisiu Tobia	2 fr.
„ Costandinu Cumann	2 fr.
„ Iosefu Remetei	1 fr.
„ Nicolau Boeriu	1 fr.
„ Petru Muresianu	2 fr.
„ Ioane Barbu	2 fr.
„ Mihaiu Cocu	5 fr.
„ Teodoru Teocu	2 fr.

Suma 43 fr. v. a.

Unii din acesti DD. au promis ca voru mai contribui.

Caldur'a cu care s'a primitu acésta suma si multiemit'a publica pentru dens'a cuvenita, se intielege de sine.

Deci nu mai adaugemu alte vorbe, de catu dicemu ca: multiemit'a, recunoscinti'a si pi'a aducere aminte va fi cu multu mai mare in animele tuturor fililoru atatu munteni catu si tiereni, cari concurgu la acestu gimnasiu, catra contributorii si

fundatorii museului, vediendu cum teori'a sciintieloru naturali supta din carte, le se chiarifica, dilucidéza, ba asia dicundu le se pune in praces prin folosinti'a instrumenteloru fizicali si contemplatiunea obiecteloru naturali adunate in museu. —

M . . .

NB. Partea a II. a Gramaticéi latine „Sintaxea“ preste pucinu ese de suptu teascu, si indata dupa ea se voru pune „Regulele poesiei romanesce“ de D. can. Tim. Cipariu. Spre cari se face atenta junimea romana amatoria de poesii'a limbei sale, de pre la tóte scólele.

ИСТОРИЯ ЦЕНЕРАЛА А ДАЧИИ ШЧЛ.
de Dioniciis Fotino, tradzhere de Georgie Cion.

Partea prima. Епока I. Капитлъ I.

Дачия дин векиме фъчеа парте дин Счития европеанъ дъпъ зика Елинидоръ¹⁾, карий асөөлэз пэмиящ (марц. Appian. Соф. ла Лиp.) тоате попореле че лъквизъ спре мезънопте, динколо де Истръ, сащ Дъпъре²⁾. Съз пэмире де Дачия се

1) Счития европéнь, каре се пэмия шй чеа микъ спре деосөpire де чеа mare, есте о парте дин Европа, афлэторе днтре Понтълэ Ессинъ, сащ Мареа нэгръ кэтре мезъзи, днтре лакълэ Меотиде кэтре рьсьригъ, днтре Рэсия кэтре мезънопте, шй днтре провинциле (марц. Географ. Ixi Мелетид) Подолия шй Волиния, адекъ хотаръле Полонией.

2) Истрълэ сащ Дъпъреа, пэчuede дин Сзавия, дэкатълэ Виртембергълэ, шй де аколо се фаче пэтиторе; кэргэндъ prin Виртембергъ, Бавария, Азетрия, Шгария шй prin о парте а Търчиет, ад. Сөрвия шй Бэлгария кэтре апэсщ, Цера мэнпенэскъ шй Молдова кэтре пордъ, интрь prin чинчй гэрй дн Мареа нэгръ дин каре чеа маф дин сзсщ се пэмия дин векима Тиарола, еар асэзъй тэчеште Килиа, дъпъ четатеа кэ ачестъ пэме; а доа се пэмия Бэриэ, асэзъй Сзалина; а треия Свэцирия, асэзъй Ст. Георге шй Endреle Богаз; а патра се пэмия Челъ Бънъ, асэзъй Портуца шй Капй Богаз; шй а чинчеа се пэмия Норакъ, асэзъй Цени Скеле. Еар маф дин жосщ де гэра а чинчеа есте знъ голфъ алъ Мэреф нэгре, зн-

кѣрпінде Молдова 1) де астызі, Цѣра мѣнтенѣскъ 2), Трансилванія 3), ші о парте дін Җнгарія 4). Се тѣрѣнеа деспре пордѣ кѣ мѣнѣи Карпаці 5), еар деспре партеа Сарматіеі, саѣ Рѣсія де аостѣзі 6) ші Подолія 7), прін рѣжлѣ Ністрѣ 8) деспре Басаравія 9), кѣтре мѣзѣзі деспре Месія де

де дін векіме ера Істрополе, нѣмітѣ астызі Каркерманѣ.

1) Молдова астызі се отѣреште деспре пордѣ кѣ Полонія, деспре рѣсѣрїтѣ кѣ Басаравія, деспре есдѣ кѣ Цѣра мѣнтенѣскъ, ші деспре апсѣ кѣ Ардеалѣ саѣ Трансилванія.

2) Цѣра мѣнтенѣскъ де астызі се отѣреште деспре рѣсѣрїтѣ кѣ Молдова, деспре пордѣ кѣ Трансилванія ші Банатѣлѣ Тимішорей, деспре апсѣ ші мѣзѣзі кѣ рїжлѣ Дѣлѣреа.

3) Трансилванія се отѣреште деспре пордѣ кѣ Рѣсія мїкѣ саѣ Полонія, деспре рѣсѣрїтѣ кѣ Молдова ші Цѣра ромѣнѣскъ, деспре апсѣ кѣ Җнгарія ші кѣ Банатѣлѣ.

4) Партеа ачѣста есте Банатѣлѣ Тимішорей дін Җнгарія де жосѣ, каре аре деспре пордѣ рїжлѣ Тисса, деспре рѣсѣрїтѣ Трансилванія, деспре есдѣ Банатѣлѣ Цереі ромѣнѣнті, ші деспре апсѣ Дѣлѣреа, дн дрептѣлѣ Сѣрвїеі.

5) Ачестї мѣнѣї сѣнт фѣрте 'надї, ші чеї маї марї дін Еуропа; вѣрѣрїде зпора сѣнт маї днладї де кѣтѣ порїи ші аюперїте кѣ нїсѣре; легадї ка знѣ лапѣлѣ знїї де адїї, сѣв дїверсе нѣмірї, деспартѣ Полонія де Җнгарія, делїмітѣлѣ Трансилванія; Молдова, Цѣра ромѣнѣскъ, трекѣ прін Җнгарія, Боемїа, Сїлесїа, ші парте дін Җерманїа.

6) Рѣсія Полонїеі, знїї о нѣмескѣ влондѣ, ші адїї нѣгрѣ, спре деосевїре де Рѣсія адѣлѣ, саѣ Московїа; пропрїѣ днѣс есте Роксоланїа, саѣ парте дін еа, дѣлѣт каре саѣ нѣмітѣ рѣшїї. Ачестѣ дар Рѣсіе се аѣлѣ днѣтре Полонїа чеа маї дін сѣсѣ кѣтре апсѣ, днѣтре Полесїа (парте дін Лїгїзанїа полонесѣ) кѣтре пордѣ, днѣтре Волїнїа провинѣїе а Полонїеі марї, ші днѣтре Подолїа мерїдоналѣ кѣтре рѣсѣрїтѣ, — еар деспре есдѣ се деспарте де Җнгарїа ші де Трансилванїа прін мѣнѣїї Карпаці.

7) Подолїа аре деспре апсѣ Рѣсія влондѣ, деспре есдѣ Молдова, деспре пордѣ Волїнїа ші деспре рѣсѣрїтѣ Тартарїа мїкѣ; се деспарте дн Подолїа д

жосѣ саѣ Бѣлгарїа, прін Дѣлѣре; ші кѣтрѣ апсѣ еарѣш прін Дѣлѣре деспре Месїа де сѣсѣ саѣ Сербїа, ші прін рѣжлѣ Тисса деспре Җнгарїа де жосѣ.

Дін капїтѣлѣ XIX. Днѣпѣр. Траїанѣ, сѣнѣндѣ не Дачї, а констїтѣатѣ Дачїа, кѣ днѣнтѣлѣ Іасїгїлорѣ. дн провинѣїе (Естроп. кап. II. 5) Романѣ, ші а трїмісѣ мѣлте колонїї дін тотѣ імперїлѣ Романѣ: днѣтѣ пѣнтрѣ ка сѣ не се маї рѣсѣкѣлѣ Дачїї, ші апої ка сѣ се маї рѣсѣплѣтѣскѣ ачеї днѣлѣлѣ прін мѣлтеле рѣсѣбїе. Дѣлѣт че а ашезатѣ знѣ прѣфектѣ дін леїѣзнеа XIII ші адїї дерегѣторї кѣ о гарнїсѣнѣлѣ таре, о'а днѣлѣрнатѣ ла Рома. Аколо ажѣлѣгѣндѣ, фѣ (марѣ. Дѣлѣт Хр. 106 Барталї паѣ. 58) проклетатѣ алѣ IV. днѣлѣрнатѣ кѣ а 9-а пѣтере трївѣнїанѣ; еар' осташїї аѣ прїмітѣ лауре, кѣлѣне ші дарѣрї фелїзїте, пѣнтрѣ ероїсѣмѣлѣ ші вѣрѣлѣдїа кѣ маре аѣ днѣвїсѣлѣ зѣлѣ попорѣ атѣлѣ де вїтѣзѣ ші велїкосѣ, каре дн маї мѣлте дѣлѣї а фостѣ днѣсѣлѣлѣлѣтѣ імперїлѣ Романѣ.

Дін капїтѣлѣ XX. Крополоїа Трансилванїеі, скрїсѣлѣ дн лїтѣва Җерманѣ, ворѣндѣ деспре Дачїа, опѣне аѣтѣелѣлѣ: днѣпѣр. Траїанѣ, сѣнѣндѣ тотѣ цѣра Дачїлорѣ, а днѣлѣлѣрнатѣ'о дн треї, дн Рїненсѣ, Аллестрѣ, ші Җентралѣ (мѣдїтеранѣ); чеа Рїненсѣ, каре маї не зрїтѣ о'а нѣмітѣ ші Панодачїа де кѣтре Панонї, саѣ Җнѣгрї ші Дачї, есте партеа дін Җнгарїа де сѣсѣлѣ

сѣсѣ ші де жосѣ, ші чеа дін сѣсѣ аре де капїталѣ Каменїда, ші не апрѣне Мовїлѣлѣ ші фамїоаса четате Хотїнѣлѣ, еар чеа дін жосѣ Кїовїа саѣ Кїовѣлѣ.

8) Ністрѣ, де Елїнї се нѣмїа Тїрас; елѣ пѣрчеде днѣтрѣлѣлѣ лѣкѣлѣлѣ алѣ Рѣсіеі нѣгре, саѣ Галїціеі; трече не сѣв поалеле мѣнѣїлорѣ Карпаці, кѣрѣндѣ кѣтре рѣсѣрїтѣ, деспѣрѣндѣ Полонїа, саѣ Подолїа де есѣлѣ, ші Молдова де жосѣ ші трекѣндѣ не лѣлѣлѣ Басаравїа, се варѣлѣ дн Понтѣлѣ Ексѣїнѣ саѣ Мареа нѣгрѣ.

9) Басаравїа се аѣлѣ ла отареле Тартарїеі мїчї ші але Полонїеі, днѣтре Прѣлѣ ші Ністрѣ ші се тѣрѣлѣнѣште кѣ Мареа нѣгрѣ деспре мѣзѣзі.

каре се пѣмеште ши Банатълѣ Темішорей, кѣ-
принде ши о парте дѣн Цѣра ромѣнскъ, ши се
агѣнде де Тисса ши Дѣнѣре, каре кѣргѣ спре
сѣдѣ; чеа Алпестрѣ каре ее пѣмеште ши Мѣн-
тана, саѣ мѣнгѣнѣ, есте Валахія де асѣзѣ*)
ши о парте дѣн Молдова, афѣлѣоре дѣнѣре чеа
Рѣпенсѣ ши чеа Централъ; ши дѣн фѣне чеа цен-
тралъ саѣ медітеранѣ, каре с'а пѣмитѣ ши Ге-
нідія, есте Трансѣлванія де асѣзѣ ши о парте
дѣн Молдова, дѣнѣре Шгарія де дѣнколо де Дѣ-
нѣре десуре аузсѣ ши сѣдѣ, ши Молдова ши
Валахія десуре рѣсѣрѣтѣ, дѣнѣнѣндѣсе спре
пордѣ, ши ка дѣн амфитеатрѣ дѣнкѣсѣ де мѣнѣдѣ
Карпаѣ. Траіанѣ, дѣнѣ ачестѣ дѣнѣнѣрѣ, а
адѣнатѣ мѣлте колоніи Романе дѣн Італія, ши
дѣн орашеле Елладаі марі ши леѣз амежатѣ аѣче,
дѣнѣнѣндѣ мѣлте ораше ши четѣдѣ дѣн Дація.

(Ва зрѣа.)

Регѣле скѣрте де Версѣфикаціѣне ромѣнѣ.

(Urmare din Nr. 11)

§ 6. Дѣн лѣмба ромѣнѣ, знѣ версѣ поате
пѣмѣтра пѣнѣ ла шесеспрезече сілабе.*)

§ 7. Сілабеле, але кѣрорѣ вокалѣ фѣнда-
менталѣ е о вокалѣ скѣртѣ, прекѣм: і, ѣ, саѣ
е скѣртѣ, нѣ се пѣнѣ ла пѣмѣрѣ; де есемѣнѣ:

*) Де ши се потѣ гѣсѣ знеле версѣрѣ рарѣ, каре
пѣмѣрѣ ши пѣнѣ ла дозезечѣ сілабе знѣлѣ, ачесте дѣнѣсѣ
нѣ потѣ фѣ прѣміте дѣн о версѣфикаціе армонікѣ, нѣчѣ
серві де регѣлѣ. Версѣрѣле де 16 сілабе кіарѣ сѣнтѣ
дестѣлѣ де лѣнѣдѣ. Дѣнѣре кіар патѣра поесіеі, кѣ кѣтѣ
знѣ версѣ пѣмѣрѣ маі мѣлте сілабе, елѣ перде дѣн пѣ-
тереа са, пѣнѣнѣндѣ респірація дѣнопа акцентѣція
поетікѣ а знѣ версѣ преа дѣнѣнѣсѣ, фѣрѣ а фаче маі
мѣлте назе, прѣн каре версѣлѣ се моаѣе ши перде
каденѣа ши армонія, че факѣ тѣтѣ фѣрѣмѣседа версѣфѣ-
каціеі.

Сѣлѣгѣ'мі ресаре
Кѣндѣ вѣдѣ знѣ солдатѣ
Мѣндѣрѣ, палѣ ши таре.

D. Гѣсѣі.

Версѣрѣле, дѣнтѣн ши алѣ доіле, сѣнт пѣмаі
де кѣте шесе сілабе; де ши дѣнѣре регѣлеле
сілабѣреі, еле кѣпрѣндѣ, фѣе-каре, кѣте шенте
сілабе.

§ 8. Версѣрѣле пѣнѣ ла опѣтѣ сілабе се
пѣмескѣ, версѣрѣ мѣчѣ, ши сѣнт дѣнѣрѣнѣнѣнѣ-
дате пентрѣ поесііле знѣоре: еар' ачеле де позе
ши пѣнѣ ла шесе-спре-зече сілабе се пѣмескѣ
версѣрѣ марі, ши сѣнт дѣнѣрѣнѣнѣдате пентрѣ
поесііле маі марі ши маі серіѣсе. прекѣм дра-
ме, епонее, оде, шчл. Версѣрѣле де дозеспре-
зече сілабе ши дѣн сѣсѣ се пѣмескѣ ши ероіче
саѣ александрѣне.

§ 9. Цезѣра есте о ресѣларе шѣкѣ саѣ
рѣнаосѣ, че се фаче дѣн четѣреа знѣ версѣ,
ши каре дѣлѣ таѣе ѳрекѣм дѣн дозе пѣрѣдѣ, пѣ-
міте семістѣхѣрѣ, адекѣ, жѣмѣтѣдѣ де вер-
сѣрѣ. —

§ 10. Цезѣра, вѣне дѣнѣрѣнѣнѣдате, про-
дѣче мѣлѣтѣ пентрѣ каденѣа, ад. пентрѣ армонія
знѣ версѣ. Аша дѣн версѣлѣ зрѣмѣторѣнѣ:

Алѣ арамеі сѣнѣтѣре азѣ трѣстѣлѣ семнѣ ши сѣжлѣ,
Менѣндѣ сѣрелѣ рѣнаосѣ дѣн алѣ лѣі зѣлѣкѣ торѣмѣнтѣ.

G. Асакѣ.

Дѣн ачестѣ дістѣхѣ, цезѣра се афѣлѣ дѣнѣ
кѣвѣнтеле: сѣнѣтѣре ши рѣнаосѣ.

§ 11. Цезѣра нѣ се дѣнѣсѣмнѣ дѣн версѣ-
рѣле мѣчѣ, адекѣ, пѣнѣ ла опѣтѣ сілабе інѣлѣ-
сѣвѣ, d. e.

Кѣдетѣ, тотѣ вѣно
Сѣ фачѣ, орѣ ла чѣне.

Сѣ'мі зрѣскѣ еѣ Цѣра? Нѣ!
О ізѣвскѣ маі мѣлѣтѣ акѣ.

D. F.

§ 12. Дѣн версѣрѣле де позѣ ши дѣн сѣсѣ
пѣнѣ ла шесеспрезече сілабе, фѣе ачесте вер-

сърї де сілаве пѣреке ла нѣтърѣ, адекъ, де 10, 12, 14, 16 саѣ де сілаве пенѣреке ла нѣтърѣ, прекъм де 9, 11, 13 саѣ 15 сілаве, цезра се пѣне тотѣдезна ла тѣжлокѣ, ад. дѣпъ а 5 а, а 6-а, а 7-а шї а 8-а сілабѣ.

Бѣката зрѣтѣоре нї дѣ знѣ есемнѣз пенѣрѣ версѣрїле де 11, 12 сілаве:

Рѣнитѣ дп вѣтаѣ — солдатѣлѣ кѣзѣсе
Шї'н пѣдїне зїле — кїнїтѣ мѣрї,
Департе д'о нѣтѣ — каре дѣлѣ крескѣз
Шї кѣре'лѣ їзвї.

Гр. Александрескѣ.

Асемене зрѣтѣореа бѣкатѣ нї дѣ знѣ есемнѣз пенѣрѣ версѣрїле де 13 шї 14 сілаве.

Те-аш фї нѣмитѣ фрѣтсеѣ — пѣчере, вѣкрїе,
Їсворѣ де ферїчїре, — дп сїнѣлѣ меѣ дескїеѣ;
Те-аш фї нѣмитѣ кѣптаре — черескѣ армонїе,
Че дпїле де зїпїре — алѣ траїлїлї меѣ вїсѣ.

D. G.

Зрѣтѣореа бѣкатѣ, еарѣш нї дѣ зн есемнѣз пенѣрѣ версѣрїле де 16 сілаве:

Дп вїѣ дорѣ мѣ'нарїеѣз — шї мѣ'ндѣмнѣз дїн жнїе
Ка сѣ черкѣ не алѣѣтѣ — ромѣнѣска армонїе.

G. A.

§ 13. Требѣе а се лѣа вїне сѣта, ка цезра оз нѣ фїе регѣлатѣ дп знѣ кїпѣ кѣтѣ сѣ рѣпѣ знѣ кѣвжнтѣ дп довѣ, саѣ дп вре зна дїн сілабеле саде, чї, тотѣдезна сѣ кадѣ ла фїнїтѣлѣ їнкѣсївѣ алѣ кѣвжнтѣлї. Аша версѣлѣ зрѣтѣорїѣ ва фї вїчїосѣ:

Бѣчїѣтѣлѣ азїдї рѣ-сѣпѣ дп тавѣра поастрѣ.

D. G.

Ачестѣ версѣ фїїндѣ де чїнчїскрезоѣе сілаве, цезра, дѣпре кѣм амѣ вѣзѣтѣ маї сѣсѣ, требѣе сѣ се аѣле дѣпѣ а шептеа сілабѣ; дп-сѣ, асѣелї регѣлатѣ, еа таїе сілава дптѣїа дела кѣвжнтѣлѣ рѣознѣ, шї прїп ачѣста тѣтѣ армонїа версѣлї се веде кѣ е стрїкатѣ.

§ 14. Рїма есте дптокмаї сѣпареа (по-

трївїреа) а доѣе кѣвїнто дела сѣжршїтѣлѣ зпорѣ версѣрї, саѣ а сілабелорѣ дела фїнїтѣлѣ кѣвїнто-лорѣ че сѣжршескѣ версѣрїле. Аша д. е. дп-токмаї сѣпареа кѣвїнтелорѣ; локѣ, фокѣ, пасѣ, пасѣ, кѣпдѣ, врѣпдѣ, сѣнт рїме. Асемене дп кѣвїнтеле: дѣрере, пѣрере, фервїнте, пѣрїпте, сілабеле дела сѣжршїтѣ. рере, рерс, вїнте, рїнте сѣнт рїме.

§ 15. Рїма есте де доѣе фелїзрї, лѣпгѣ саѣ маскѣлїнѣ, шї скѣртѣ саѣ феменинѣ.

§ 16. Рїма лѣпгѣ саѣ маскѣлїнѣ есте ачееа каре се термїнеѣз прїп о сілабѣ фїналѣ не каре топѣлѣ каде кѣ пѣтере, прелѣпдїндѣї ресѣпареа, д. е. огарѣ, пѣхарѣ, рѣзѣрїндѣ, апѣїндѣ, кѣпта, сѣлта. Аша дп зрѣтѣореле версѣрї, тѣте рїмеле сѣнт маскѣлїне.

De-ar vrea vnzlă Dămneză *)

Сѣ'мї аскѣлте дорѣлѣ мѣѣ;

De-аш авеа знѣ копїлѣмѣ,

Драгѣлѣ тѣмеї дпцерашѣ!

Кѣтѣ е поапте, кѣтѣ е зї,

Тотѣ ла сїнѣ'мї г'аш пѣзї;

Алѣ копїлѣ н'ар фї ка елѣ

Мїтїтелѣ шї фрѣтѣшелѣ.

B. Alexandri.

§ 17. Рїмѣ скѣртѣ саѣ феменинѣ се пѣтеште ачееа кареа се сѣжршеште прїп о сілабѣ неакцентѣтѣ, прекъм: чїне, вїне; пѣрете, вѣрете; мѣцете, кѣцете. Аша дп версѣрїле зрѣтѣореа тоате рїмеле сѣптѣ феменине:

Кѣндѣ дп вїаѣа трежѣтѣоре

Шї дп лѣмеа перїтѣоре

O zї дѣлѣе де їзвїре

E жнѣ веакѣ де ферїчїре.

Ромѣнѣ верде ка стежарѣлѣ,

Рѣдѣ де дѣшманї шї де тѣрте;

*) Сїлава форматѣ де знѣ фїналѣ скѣртѣ нѣ се дїне ла нѣтърѣ, дѣпре кѣм амѣ арѣтѣтѣ ла § 7. — Аша дар дп ачестѣ версѣ сілава фїналѣ де рїмѣ е сілабѣ зе.

Съ'ми грѣіескъ армѣсарзѣ
Ші prin glonci съ пѣ тотѣ порте.

В. А.

§ 18. Ан привіреа армоніеі, рима есте идентікѣ саѣ днавзцітѣ ші дндеажзпсѣ.

§ 19. Римѣ идентікѣ саѣ днавзцітѣ есте атзпчі, кзндѣ финалзріе кзвітелорѣ де римѣ ворѣ кзурінде пентрѣ амъндозе дптокмаі ачелеаш літере дела вокала сілавеі пензлтіме ші пълъ ла сжршітѣ, d. e. aminте, кзмінте; сзспінѣ, аліиѣ. Ан фіне, кз кѣтѣ кзвітеле ворѣ авеа маі шзлте літере тотѣ ачелаші, кз атѣтѣ римеле ворѣ фі маі днавзціте, d. e. кзтѣшѣ, пѣтѣшѣ.

Ъртѣтореле верззрі не даѣ фрзтосе есемпле де риме днавзціте:

Сжрвітѣ песте пѣззрѣ
De egomotzлѣ четѣдеі,
Еѣ казтѣ дп патзрѣ
Ъпѣ докѣ фѣрѣ пѣртзрѣ,
Сзпзсѣ сіпгзрѣтѣдеі.

Гр. Alexandрескъ.

Дпкѣ третзрѣ не фоаіе,
Дп мзпці, роза, ші не ріпе;
Нѣ те темі съ ці се моаіе
Делікателе аріпе?

Асакі.

§ 20. Римѣ дндеажзпсѣ есте ачееа кзндѣ пзмаі брешкаре асемънаре де сонѣ се пѣстрѣзѣ дптре риме: зрла, свѣра, аджпкѣ, отжпгѣ. Есемпла:

Ах, d'аш аве пѣтере, містерзлѣ а стрѣате!
Ші кѣте адевззрі дп елѣ п'аш фі четітѣ!
Аш фі 'птрѣватѣ годі мзпці, d'а церіі меле сѣрте,
Трекзтзлѣ, віиторізлѣ дп еі аш фі гѣсітѣ.

§ 21. Трезве дпсѣ а се лза віне сама, ка топзлѣ съ батѣ тотѣдезпа, не ачееаші вокалѣ дп амъндозе кзвітеле де римѣ, кѣчі алт-міптреле рима пѣ пѣте фі іертатѣ. Аша кзвітеле грѣдіпѣ ші гріндіпѣ, пѣ потѣ рима дппрезлѣ.

§ 22. Nzmaі римеле маскзіне се потѣ маі кѣ леспіре дпгѣдзі съ фіе дндеажзпсѣ, ші дпкѣ трезве ка вокала саѣ коцсона фзндаменталѣ а римеі съ фіе ачееаші пентрѣ амѣ римеле, сзѣ съ айѣ челѣ пзпціпѣ о фѣрте mare асемънаре де тонѣ, дпкѣтѣ деосебіреа де сонѣ, че ар фі, съ пѣ ловѣскѣ сіпціторѣ дп аззѣ, кѣчі алтфеліѣ, перзіндзсе езфоніа, рима рѣшпне фѣрѣ нічі зпѣ мерітѣ. Аша d. e. атіносѣ кѣ пжпсѣ пѣ потѣ рима дпн казса вокалелорѣ фзндаментале. Асемеппѣ пѣ пѣте рима факѣ кѣ драгѣ дпн казса копсѣпелорѣ к ші г. Стжпгѣ дпсѣ римѣзѣ кѣ аджпкѣ, пентрѣ асемънареа де сонѣ че коцсона п дѣ колатера.елорѣ г ші к.

(Ва зрма.)

ФЛОРИЕ АМОРЪЛІ.

IV.

Тотѣ аштѣпѣ, ші аштѣпѣ,
Дарѣ Цорѣ пѣ с'арѣтѣ!
Флѣре іар' се желзіште
Фѣрѣ Цорѣ-і, се зреште!

Дзпѣ-атѣте зіле мзлте,
Еа се сзіе сзсѣ не мзпте,
Окіі 'птр'аколо цппта
Ънде Цорѣ се лппта, —
Дѣрѣ длѣ vede-a пентзрна;
Дар' пѣ vede нічі о фіпдѣ,
Ка съ крѣдѣ кѣ-і Цеорціѣ!

Еа атзпчі се да дп жосѣ,
Кѣтрѣ кжпнзлѣ челѣ фрзтосѣ,
Ънде ржзлѣ се скзрѣеа
Ші преа ліппеде кзрѣеа,
Кѣтрѣ рѣзѣрітѣ дп сзсѣ
Дп котро Цеорѣ с'а дзсѣ, —
Ші еа флорі 'ші кзлеѣеа,
Дп кітѣше ле стржпѣеа,
Кѣ дзкрѣмі ле сѣрзта,
Ші дп ржѣ ле арпка,
Дѣрѣ Цеорѣ ле-а афла,
Кѣ сзпт дела Флѣреа са!

Цалъ-о флоре de-априлкъ,
Inima-і къ се despicъ,
Ши-і е doră de 'тврѣцишаре
De о дѣлче сѣрѣаре. —

Цалъ-о флоре balsamîнъ
Ка съ штиѣ, къ съспинъ,
Ш-алтѣ маңдрѣ de-amarилъ
Ка съ-і оиз де еа милъ,
Nеште фрунзе де алхнѣ,
Къ-і пофтеа порокълѣ вѣлѣ,
Ка съ 'нвинъ центрѣ цѣрѣ
Съ-і адзкъ примѣвѣрѣ!

„Дорѣ! жѣрѣ пре Dzeж,
Къ тѣ ешти сѣфлетѣлѣ теѣ!
Алтѣ избитѣ п'ам кзпоскѣтѣ,
Nътаі ціе ці-ам крезѣтѣ, —
Еѣ п'ам клинъ де вѣцѣ
Ка къ тіне дн дѣлчѣцѣ.
Раихлѣ пост' е да одалтѣ,
Е ачї, шї 'н лхтеа-адалтѣ!“

Тотѣ рѣтнеа да флоричеле,
Ера рѣклѣ плинѣ де еле,
Ка грѣмазъ-і де тѣрѣеле!
Маї дитѣлѣ ле сѣрѣта,
Шї дн лѣкрѣтї ле скѣлда,
Пе зртѣ еа ле-арѣнка
Шї преа трїстѣ ле къѣта,
Пѣлѣ че се 'ндѣлѣрта,
Пѣлѣ нѣ ле маї vedeа!!

* * *

Сѣреле пе черѣл дн сѣсѣ,
Ста пе калеа кѣтрѣ-апѣсѣ, —
Zixa-і маңдрѣ шї съпинъ,
Пентѣлѣ Флорѣл нѣ с'аинъ,
Чи де doră тотѣ се 'нвенїлъ.
Шї 'мпрецїзрѣ де маї прївіа,
Еа, пе нїме нѣ зѣрїа,
Nътаі пасерї маї сѣвѣра;
Dар' де пасерї нѣ'ї пѣса, —
Чи кѣрѣндѣ се десѣрѣка,
Апої 'н апѣ се вѣра,
Сѣлѣзрїкѣ се скѣлда. —

Пѣрѣлѣ негрѣ-шї десплетешто
Шї пе спате дѣлѣ лѣнѣеште,

Фѣца далѣл шї-о епѣла
Шї къ раѣе о штерѣса, —
Пентѣлѣ, алѣ і се vedeа
Шї ла сѣнѣ къ маї аѣеа
Dозе вѣлѣде тѣртѣреле,
Аша маңдрѣ цїнгѣшеле,
Шї се жѣкѣ лїнѣ къ еле!
Ле скѣпа, шї ле 'нпека,
Ле скотеа шї ле скѣлда,
Шї къ dragă ле десѣрѣда,
Апої, еар' ле легѣпа,
Апої, еар' ле сѣрѣта. —

Сѣреле с'апропіа,
De-о vedeа, се 'нѣрѣвїнта,
Кѣчї шї елѣ, дк'о избїа, —
Dарѣ, Флорѣа се 'нторѣеа,
Къ зеѣ! еї нѣ'ї трѣвѣа,
Орї шї чїне-ї лїнгѣша,
Шї 'мпрошка шї мї-лѣ стропїа.
Сѣреле кѣтѣ се трѣѣеа, —
Еа, пе Дѣорѣе ашѣтента! —

Шї маї ста шї кѣѣета,
Dорѣлѣ еї нѣ о 'мїѣка, —
Шї еа еарѣ се жѣка
Къ тѣрѣеле вѣлѣѣеле
Шї къ петрїї тѣрѣлѣеле,
Къ е апа-аша кѣратѣ,
Ка шї zixa 'нсънїнатѣ!
Сѣреле кѣндѣ о vedeа,
Къ еа 'н апѣ odinїа,
Се апропіа де еа,
Шї 'н zїмїре о прївіа,
Dарѣ еа кѣм дѣлѣ сїмѣа,
Deodatѣ дѣлѣ стропїа,
Сѣреле кѣтѣ се трѣѣеа;
Къ зеѣ еа нѣ сѣѣерїа,
Nїчї пе Дѣорѣе-аша-о vedé!!

Флорѣ-аѣарѣ къ ешїа,
Кѣтѣ маї іѣте се 'тѣрѣка,
Къ флорї маңдрѣ се 'мїѣпа,
Шї мерѣеа еар' кѣтрѣ сатѣ,
Кѣѣетѣндѣ ла тѣрїатѣ!

Ат. М. М.